

Creating school songs from themes of Contemporary Turkish Music

Çağdaş Türk Müziği temalarından okul şarkısı oluşturma

Peyruze Rana Şimşek¹
Sermin Bilen²

Abstract

Adapted, imitation, anonymous and Turkish school music songs are sources of music education repertoire. Adapted songs are usually formed by writing lyrics to the music of foreign nations. The songs created from classical works are also categorized under this title. Contemporary Turkish music works can also take part in this extent. In the study used survey method, 25 classical music pieces have been listened to 321 students from five secondary schools in Buca/ Izmir, and it has been reached 10 most favorite works in line with "Liking Form" in 3 point likert scale. One of them is Telli Turna Suite's third part composed by Nevit Kodallı who is one of the Contemporary Turkish Music composers. It is aimed to make formal and harmonic analysis of the suite, to write lyrics to theme of suite, and to create a school song with piano accompaniment. In the process of creating songs, it is included measurement system, tonal information, formal information, harmonic progression and modulation points categories. In the process of writing lyrics for the theme, we tried to stick to the rules of prosody as much as possible. Two

Özet

Uyarlama şarkılar, öykünme şarkılar, anonim şarkılar ve Türk okul müziği şarkıları müzik eğitimi dağarının kaynaklarıdır. Uyarlama şarkılar, genellikle yabancı ulusların müziklerine söz yazılarak oluşturulmaktadır. Klasik eserlerden oluşturulan şarkılar da bu grup altında toplanmaktadır. Çağdaş Türk müziği eserleri de bu kapsam içinde yer alabilir. Tarama yöntemi kullanılan araştırmada, İzmir' in Buca ilçesinde bulunan beş ortaokuldan 321 öğrenciye, 25 klasik müzik eseri dinletilmiş, üçlü likert tipindeki "Beğeni Formu" doğrultusunda, en çok beğenilen 10 eser seçilmiştir. Bu eserlerden biri, Çağdaş Türk Müziği bestecilerinden Nevit Kodallı' nın Telli Turna Süiti' nin üçüncü bölümüdür. Bu çalışmanın amacı, süitin temasının armonik ve biçimsel analizinin yapılması ve temaya söz yazılarak piyano eşlikli bir okul şarkısı oluşturulmasıdır. Şarkıları oluşturma aşamasında, eserin biçimsel ve armonik analizi yapılmış ve ölçü sistemi, ton bilgisi, biçim bilgisi, akor kurulumları-bağlantıları ve modülasyon noktaları kategorilerine yer verilmiştir. Temaya söz yazımı sürecinde, prozodi kurallarına olabildiğince bağlı kalınmaya

¹ Research Assistant, Dokuz Eylül University, Buca Faculty of Education, Department of Fine Art Education, peyruze-rana@hotmail.com

² Asst. Prof. Dr., Dokuz Eylül University, Buca Faculty of Education, Department of Fine Art Education, sermin.bilen@deu.edu.tr

different piano accompaniments are designed for the song. The first of them is designed as a *studying accompaniment* and the other one is designed as a *concert accompaniment*. It is thought this song can make an important contribution to educational music repertoire.

Keywords: Educational music repertoire, School songs, Adapted songs, Contemporary Turkish music, Harmonic- formal analysis,

çalışılmıştır. Şarkı için iki farklı eşlik önerisi sunulmuş, önerilerden ilki *çalışma eşliği*, ikincisi *konser eşliği* olarak tasarlanmıştır. Bu şarkı örneğinin eğitim müziği dağarına önemli bir katkısı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim müziği dağarı, Okul şarkıları, Uyarlama şarkılar, Çağdaş Türk müziği, Armonik-biçimsel analiz

[\(Extended English summary is at the end of this document\)](#)

1. Giriş

Müzik eğitiminin öncelikli hedefi, bireyi *müzikle* eğitmek; kişinin müzikal biliş düzeyini ve algılama becerisini derinleştirmesinin, müzik dinleme ve müzik yapma deneyimlerinin tekdüzelikten sıyrılmasının, müziğe ilişkin yorumlama, değerlendirme ve eleştirme gücü kazanmasının, etkin biçimde müzikal deneyimlerde var olmasının, müziği ve dolayısıyla sanatı bir yaşam biçimi haline getirmesinin yolunu açmaktır. Bireyin hali hazırda taşıdığı duyguları sanat yoluyla ifade etme olanağı yaratarak ruha dokunmaktır.

Özellikle ilköğretimin her iki kademesinde, çocukların müziği yaşamayı, müzikle yaşamayı deneyimlemeleri, müziğin içinde dinleyen, söyleyen, çalan konumunda aktif olarak hem bireysel, hem de topluluk halinde yer almaları ve müzik kültürü ile tanıştırılmaları yolunda, okul şarkıları vazgeçilmez bir araçtır. Şarkılar aracılığı ile çocukların seslerini doğru ve etkili kullanmaları, müzikal duyma yetilerinin geliştirilmesi ve toplulukla uyum içinde iş yapmaları olanaklı olur. Bu nedenle, sanatsal değeri yüksek ve nitelikli okul şarkılarına gereksinim duyulmaktadır.

1.1. Okul Şarkıları

Okul şarkıları dört grupta sınıflandırılabilir:

- *Türk okul müziği şarkıları:* Özgün ve özünü halk türkülerinden alan, Türk müziği dizi ve ölçü sistemleri içinde ve Türk okul müziği bestecilerince yazılmış şarkılardır.
- *Anonim şarkılar:* Tekerleme, saymaca, ninni ve halk türkülerinden oluşan şarkılardır.
- *Öykünme şarkılar:* Yabancı ulusların müziklerinden esinlenilerek, batı müziği dizi ve ölçü sistemi içinde oluşturulan ve Türk okul müziği bestecileri tarafından yaratılan şarkılardır.
- *Aktarma şarkılar:* Yabancı bir halk ezgisi, okul müziği ezgisi ya da bir müzik eserinin temasına Türkçe sözler yazılarak oluşturulan şarkılardır (Sun ve Seyrek, tarihsiz, s. 26-27).

Çocuğun, yaşamının içinde var olan, alışlagelmiş müziklerin dışına çıkarılması, sanatı derinliğine duyumsaması için etkili bir yoldur. Aktarma şarkı fikrini, Yönetken' in sınıflandırmasındaki gibi (1993, s.45) uyarlama şarkılar olarak ele aldığımızda, yalnızca yabancı ulusların müziklerinden okul şarkıları oluşturmanın yanı sıra, ulusal müzik örneklerinden de okul şarkıları oluşturmak, bu müzikleri tanıtmak ve sınıf ortamında kullanılabilirliğini sağlamak olanaklıdır. Böylelikle, müzik beğenisinin ve kültürünün gelişmesinde, sanatsal değeri yüksek ve nitelikli, Türk bestecilerince yaratılmış sözsüz eserlerden de yararlanılabilir.

1.2. Nevit Kodallı ve Telli Turna

Cumhuriyetin ilanından önce, uzun zamandır baskın olan Osmanlılık akımı, Tanzimat'la birlikte yerini yenileşme ve Batılılaşma çabalarına bırakmış, bu yönelimler Cumhuriyet döneminde de ulusal, çağdaş ve evrensel olma ilkeleri doğrultusunda gelişmeyi sürdürmüştür. Cumhuriyet'in ilk yılları, ulusun tarihi ve kültürel dokusunu gözden geçirerek ulusal bir kimlik oluşturma ve uygarlaşma hedefiyle yoğunlaşmıştır. Bu durum sanat ve kültür yaşantısına da kendini göstermiş, Batılı kültürel yaklaşımlarla örülü bir toplumsal kimlik ve yaşam biçimi hedeflenmiş, müzik eğitimine de bunun izleri yansımıştır (Şahin ve Duman, 2008, s. 261-262).

Altar (1982), Atatürk'ün müzikte çağdaşlaşma, gelişim ve değişim konusundaki görüşlerini şöyle aktarır:

Milli, ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri toplamak, onları bir gün önce, genel son musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu şekilde Türk ulusal musikisi yükselebilir, evrensel musikide yerini alabilir (s. 1).

1927'den itibaren, devlet desteğiyle bir çok sanatçı çeşitli Avrupa ülkelerine gönderilmiştir. Türk beşleri olarak anılan, Hasan Ferid Alnar, Ulvi Cemal Erkin, Ahmet Adnan Saygun, Cemal Reşit Rey ve Necil Kazım Akses'in de aralarında olduğu bu sanatçıların, Batı dünyasının fikirlerini olduğu gibi almak yerine, bu fikirleri kendi değerlerimizle harmanlamaları ve özünü ulusal renklerden alan, aynı zamanda evrensel, çağın gerektirdiklerine uyabilen ve çoksesli bir müziğin önünü açmaları beklenmiştir. Türk beşlerinin üyeleri de, bu *ulusalcı* bakış açısını benimsemiş, ulusal müziğimizin örüntülerinden de esinlenmiş, halk müziği incelemeleri ve derlemeleri bakımından önemli katkılarda bulunmuşlardır (Tunçdemir, 2007, s. 5-6).

Türk beşlerinden sonra gelen, Türk ulusal müziğinin gelişmesine önemli katkılar sağlayan ikinci kuşak Cumhuriyet dönemi bestecilerinden Nevit Kodallı(1925-2009), Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon Bölümü'ndeki öğrenciliği süresince, başta Necil Kazım Akses olmak üzere, Hasan Ferit Alnar, Ulvi Cemal Erkin ve Ferhunde Erkin ile çalışmıştır (Karaca, 2008, s. 19).

Nevit Kodallı, 1967'de, Ankara Türk Filarmoni Derneği, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın Anadolu turnelerinde çalınması için çeşitli bestecilerden eser talebinde bulunması üzerine, adını Anadolu'da bilinen bir göçmen kuştan alan Telli Turna Süiti' ni bestelemiştir (Aktüze, 2007, s. 1198). Söz konusu talebe, bir çok başka besteci eserleriyle dönüş yapmış olsa da, içlerinde hem yurt içinde, hem de yurt dışında en yaygınca seslendirilen eser Telli Turna olmuştur (Karaca, 2008, s. 101).

Eser, Anadolu' daki küçük mekanlara da sığabilmesi için sınırlı sayıda çalgının bulunduğu orkestraların seslendirmesi düşünülerek bestelenmiş, çoksesliliği duymaya alışkın olmayan kitlelerin de ilgisini çekebilecek şekilde ve halk müziği dokusunda kurgulanmıştır (Aktüze, 2007, s. 1198). Eski Türk inanışlarında turnaya, ilahi bir anlam yüklenmiş, Anadolu'da da güzellikle, gurbetle ve sıla özlemiyle ilişkilendirilmiştir. Bu ilişkilendirmelere halk şüirlerimizde rastlamak mümkündür (Ceylan, 2003, s. 2-3).

Unakıtan'ın aktarımıyla (2006), Kodallı, Telli Turna Süiti hakkında şöyle der:

Telli Turna adını benim bazı eserlerimin isim babası olan ressam Turgut Zayım koydu. Ben bir eser yazdığım zaman oturur o dinlerdi.” Üstadım, bunun adını Telli Turna koyalım”, dedi. Tabi çünkü orada ben bir çeşit sanki, Telli Turna'nın, o güzel göçmen kuşun bizim yurdumuzun üzerinden geçerken rastladığı güzellikleri anlatsın dedim (s. 47).

2. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmada, İkinci kuşak Çağdaş Türk Müziği bestecilerinden Nevit KODALLI' nın, 'Telli Turna Süiti' nden bir bölümün teması üzerine söz yazmak ve temanın armonik analizi ve tartımsal-ezgisel dokusu üzerinden piyano eşliği oluşturmak amaçlanmıştır. Çalışmada paylaşılan uyarlama şarkı örneğinin, eğitim müziği dağarı oluşturmada önemli katkılar sağlayabileceği düşünülmüştür.

Batı müziği kadar ulusal değerlerimizi de ön plana çıkaran bestecilerimizin eserlerinden şarkı oluşturmak, öğrencilere zengin bir eğitim müziği dağarı sunar. Kendi öz müziklerinden esintileri hissetmek, öğrencilerin derse olan motivasyonunu artırmada önemli bir rol oynayabilir, aynı zamanda sanatsal bir derinlik kazanmalarına yardımcı olabilir. Sanatsal tüm dünya ezgileri bir yaşam zenginliğidir ve kültürlenmenin de önemli araçlarıdır.

Derinliği olan sanatsal müziklerle yoğrulmak, öğrencilerin müzikal beğeni ve kültür edinimlerini desteklemenin yanında, estetik duyarlılık kazanmalarına da yardım eder. Şarkı söyleme eylemi kadar, dinleme alışkanlığı edinme ve nitelikli bir dinleyici olma yolunda da, yüzyılları aşma gücüne sahip klasik müzik eserlerinden yararlanmak ve bu eserlerin temalarından oluşturulacak şarkıları okul müziği dağarına kazandırmak eğitim müziği dağarı oluşturmada önemli bir katkı sağlar.

Eğitim müziği dağarımızda, Ahmet Muhtar Ataman, Erdoğan Okyay, Fuad Koray, Halil Bedii Yönetken, Saip Egüz, Salih Erdoğan, Muammer Sun gibi önemli bestecilerin pek çok aktarma/uyarlama şarkı çalışmalarına rastlanmaktadır. Bu anlamda, dağarın yeni şarkılarla genişletilmesi, zenginleştirilmesinin önem taşıdığı düşünülmüştür.

Bunun yanında, müzik eğitimi dağarımızda uyarlama şarkılar çokça yer alsa da, eşlikli şarkı oluşturma ve çözümleme basamaklarının, bir kılavuz olacak şekilde basamaklandırıldığı bilimsel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu anlamda, çalışmanın, literatürdeki bir açığı kapatmaya katkıda bulunacağı ve başka benzer araştırmalara da kaynaklık edebileceği düşünülmüştür.

3. Yöntem

Bu çalışmada, doktora tezi olarak planlanmış bir çalışmadan küçük bir kesit sunulmaktadır. Tarama yöntemi kullanılan araştırmada, İzmir' in Buca ilçesinde bulunan beş ortaokuldan 321 öğrenciye, 25 klasik müzik eseri dinletilmiş, üçlü likert tipindeki "Beğeni Formu" doğrultusunda, en çok beğenilen 10 eserden biri olan, Nevit Kodallı'ya ait, 'Telli Turna Süiti' nin üçüncü bölümünün temasının armonik ve biçimsel analizi yapılmış, temaya söz yazılmış ve piyano eşlikleri oluşturulmuştur. Tarama araştırmaları, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beğeni, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği, görece daha büyük örneklemeler üzerinde yapılan araştırmalardır (Fraenkel ve Wallen' dan aktaran Büyüköztürk vd., 2009, s. 231).

Şarkıları oluşturma aşamasında, eserin biçimsel ve armonik analizinde şu kategorilere yer verilmiştir: Ölçü sistemi, ton bilgisi, biçim bilgisi, akor kurulumları-bağlantıları ve modülasyon noktaları. Bu açıdan bakıldığında esere ilişkin bir içerik analizi yapıldığı düşünülebilir.

3. 1. Uyarlama şarkı oluşturulma aşamaları

3.1. 1. Biçimsel ve armonik analiz

Yaylı çalgılara ek olarak obua, flüt ve az sayıda vurmali çalgı için bestelenmiş olan süit, dört bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini oluşturan öğrenciler tarafından seçilmiş olan 3. bölüm, orta tempodadır; obuanın hüznü, duru ve akılda kalıcı ezgisiyle sürer. 5/8'lik (2+3) ölçü

sistemindedir ve do hüseyini karakterindedir. Ancak, makamsal gözükmese de, Batı müziği kurallarınca çökseslendirilmiştir.

Biçimsel olarak incelendiğinde, tüm eserin altı dönemden oluştuğu görülür: A, B, C, A1, D, A2.

Öncelikle, cümle, dönem ve tema kavramlarını açıklamakta yarar vardır. Müzikal cümle, tıpkı konuşma dilinde olduğu gibi, bir bütünlüğe ve anlatım gücüne sahip, düşünceleri ifade etmede yetkin müzik yapısıdır. Müzikal motiflerin bir araya gelmeleriyle oluşur ve yine konuşma dilindeki gibi virgül (yarım karar: ana tonun dışındaki kalışlar) ya da noktayla (tam karar: ana ton ve herhangi bir ton değişimi söz konusuysa, varılan tondaki kalışlar) sonlanır.

Müzikal dönem, müzikal cümlelerin bir araya gelmesiyle oluşan yapıdır. Bu cümleler her zaman olmasa da, temel olarak iki tanedir ve ilk cümle öncül, soru gibi isimlerle, ikinci cümle ardıcıl, soncul, cevap gibi isimlerle anılır. İki'den fazla cümleden oluşan dönemler de söz konusudur.

Tema, her söylemde, hikayede, romanda, etkinlikte, tabloda ve sahne eserinde olduğu gibi, müzikte de ana fikri tanımlayan yapıdır. Bir müzik eserinde tek bir tema olduğu gibi, birden fazla temaya da rastlanabilir (Cangal, 2004, s. 15-30).

Telli Turna Süiti 3. bölümdeki her bir dönemin 4 ölçüden oluşan ilk cümlesi soru(öncül), ikinci dört ölçülük cümlesi cevap(soncul) cümlesidir. Yalnızca D dönemi diğerlerinden farklı olarak dört cümleden oluşmuştur; ilk iki cümle birbirinden farklı olarak öncül ve sonculdur, son iki cümle, çok benzer biçimde üçüncü cümlelerin tekrarıdır.

A dönemi:

Dönemin ilk cümlesi, temayı obuada duyurarak başlar. İkinci cümle ilk cümleye çok benzer şekilde yine obua ile duyurulur. Dönem boyunca, tonun iki derecesi ile temaya eşlik edilir; birinci derece(do minör) ve dördüncü derece(fa majör).

Şekil 1. Telli Turna Süiti 3. Bölüm A dönemi öncül cümlesi armonik analizi

B dönemi:

Dönemin iki cümlesinde de temayı obua, flüt ve birinci kemanlarla birlikte duyurur. İlk cümlelerin her bir ölçüsünde sırayla şu derecelere eşlik edilir: birinci derece yedili(do minör yedi), üçüncü derece(mi bemol majör), dördüncü derece(fa majör) ve tekrar üçüncü derece(mi bemol majör). İkinci cümlede ise birinci derece, birinci derece yedili, üçüncü derece ve tekrar birinci derece gelir.

Şekil. 2 Telli Turna Sütü 3. Bölüm B dönemi öncül cümlesi armonik analizi

The musical score for Şekil 2 shows the pre-phrase of the 3rd section B period of Telli Turna Sütü. The score is in 2/4 time and features five staves: Vln. I, Vln. II, Vla., Vc., and Cb. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The harmonic analysis below the staves shows the following chords: I, III₆, IV₆, III₆.

Şekil 3. Telli Turna Sütü 3. Bölüm B dönemi soncul cümlesi armonik analizi

The musical score for Şekil 3 shows the post-phrase of the 3rd section B period of Telli Turna Sütü. The score is in 2/4 time and features five staves: Vln. I, Vln. II, Vla., Vc., and Cb. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The harmonic analysis below the staves shows the following chords: I, I, III₆, I.

C dönemi:

Dönemin iki cümlesinde de tema obua ve flütle duyurulmakta, birinci ve ikinci kemanlar da ezgiyi katlayacak ve alt üçlülerle akor oluşturacak biçimde ezgiye paralel ilerlemektedir. İki cümle armonik açıdan da aynı derecelerle sürmektedir: birinci derece, birinci derece yedili, dördüncü derece ve birinci derece yedili.

Şekil 4. Telli Turna Sütü 3. Bölüm C dönemi öncül cümlesi armonik analizi

Şekil 5. Telli Turna Sütü 3. Bölüm C dönemi soncul cümlesi armonik analizi

A1 dönemi:

Bu dönemde, küçük farklılıklarla A dönemi yeniden sunulur; bu kez öncül cümlelerin teması birinci kemanların üst partisinde, soncul cümlelerin teması ise obuada duyulmaktadır. Armonik çizgi, ilk dönemle aynıdır.

D dönemi:

Bu dönem, dörder ölçüden oluşan dört cümle ile tamamlanmıştır. Dört cümlede de ezgi flüt ve birinci kemanların üst partisinde duyurulur, obua ve ikinci kemanlar alt üçlülerdeki akor seslerini paylaşarak ezgiye paralel ilerler. Eserin şarkıya dönüştürüldüğü, sözlerin akılda kalıcılığını kolaylaştırmak ve şarkının uzunluğunu dengeleyebilmek için D dönemi sözlendirilmemiş ve piyano eşliğe dahil edilmemiştir.

A2 dönemi:

Son dönemde, ilk tema A ve A1'den küçük farklarla yeniden, obuada duyurulur ve aynı armonik yapıya son ölçüde birinci derece eklenerek tam kararlar eser sona erer.

3.1.2. Ana temadan okul şarkısı oluşturma

Sözler oluşturulurken turnanın hikayesine yer verilmiştir. Sıklıkla gurbetle ilişkilendirilen göçmen kuş turna için göç vakti gelmiş, sevdiklerini geride bırakmanın hüznü dört yanı sarmaya başlamıştır. Temaya söz yazımı sürecinde, prozodi kurallarına olabildiğince bağlı kalınmaya çalışılmıştır. Çoğu aktarma/uyarlama şarkıda olduğu gibi, prozodik anlamda tam olarak doğru olmayan ifade noktaları, müziğin anlamını ve anlatım gücünü bozmayacak şekilde yerleştirilmiştir.

Salih Aydoğan, Seval Köse'ye ait Şiirden Şarkıya başlıklı kitabın kapağında şöyle demektedir:

Ben şarkılarda; prozodi kurallarına, ezgisel arayışlara, ritmik yapıya, eşlikteki armoni zenginliğine-uyumuna vb. bakarım. Ama içindeki çocuk bunların hiçbirine bakmaz, hiçbir kural tanımaz. Severse sever, sevmezse sevmez. Onu asla ikna edemem (2006).

3.1.3. Şarkıya piyano eşlik oluşturma

Turna şarkısı için iki farklı eşlik tasarlanmıştır. Çalışma ya da sınıf eşliği denilebilecek ilk eşlik biçimi daha yalın, öğretmen tarafından daha kolay deşifre edilebilir ve çalınabilir, özellikle şarkıyı öne çıkaran, sağ elde, şarkıyla aynı ses dizgesinden destek verilen bir yapıdadır. Konser eşliği olarak tasarlanan ikinci eşlikte ise daha geniş bir ses dizgesi ve daha dolu bir örüntü söz konusudur. Şarkıyı kapatmaksızın, eşlik de ön plandadır.

Şarkı için iki farklı eşlik önerisi sunulmuş, önerilerden ilki *çalışma eşliği*, ikincisi *konser eşliği* olarak tasarlanmıştır. Her müzik öğretmenin piyano eşliği yapabilme konusundaki yeterliliğinin aynı olmadığı göz önünde bulundurulduğunda, çalışma eşliklerinin daha kolay deşifre edilebilir ve çalınabilir olmasına önem verilmiştir.

4. Sonuç ve Öneriler

Müzikle kültürlenmenin en doğal araçlarından biri olan şarkılardan zengin bir dağar oluşturmada, klasik batı müziği eserlerinin yanı sıra ulusal eserlerden de yararlanılmalıdır.

Ulusal kimlikleri korumak adına ulusal ezgilerden esinlenerek bestelenen sanat eserleri, dünyanın batısından doğusuna, kuzeyine güneyine uzanarak geniş bir yelpaze çizmektedir. Bu yelpaze içinde yer alan bir çok ulusun bestecilerinin eserlerinden, araştırmacıların oluşturacağı şarkılar yoluyla, zengin ve evrensel bir eğitim müziği dağarı oluşturulabilir.

Eserlerden şarkı oluşturma sürecinde, eserlerin biçimsel ve armonik analizlerini yapmak, ana temalardan uzaklaşmadan ve biçimsel yapıyı koruyarak yaşayan şarkılar oluşturmaya sağlar.

Uyarlama şarkıları da kapsayan eğitim müziği dağarını, salt şarkı boyutunda bırakmak yerine, çalgı eşliğiyle bütünleştirmenin, öncelikle öğretmen ve öğrencilerinin, müziğin içinde birlikte var olmalarına katkı sağlaması, işitsel becerileri desteklemesi, doğru ve temiz söylemeyi kolaylaştırması, çoksesliliği deneyimleme olanağı sunması bakımından önem taşıdığı söylenebilir. Bu nedenle dağara kazandırılan şarkıların eşlikli olması bir lüksten öte, bir gereksinimdir.

Müzik derslerinde, eserlerden oluşturulan uyarlama şarkıların salt söylenmesiyle yetinilmemeli ve bu eserler dinletilerek sanatsal müzik dinleme alışkanlığı edindirmenin aracı olarak kullanılmalıdır.

Kaynakça

- Aktüze, İ. (2007). *Müziği Okumak*. Cilt 3. İstanbul: Pan.
- Altar, C.M. (1982). *Ulu Önder Atatürk ve Çoksesli Türk Sanat Müziği*. Millî Kültür Dergisi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sayı: 34.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirci, F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Ceylan, Ö. (2003). *Klasik Türk Şiiri'nde Turna'ya Dair*. Gazi Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, Sayı: 28.
- Karaca, A. (2008). *Nevit Kodallı'nın Tüm Müziklerinin Ayrıntılı İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Köse, S. (2006). *Şiirden Şarkıya*. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Sun, M. & Seyrek, H. (tarihsiz). *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*. İzmir: Mey.
- Şahin, M. & Duman, R. (2008). *Cumhuriyetin Yapılanma Sürecinde Müzik Eğitimi*. Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi. VII/16-17, 259-272.
- Tunçdemir, İ. (2007). *Cumhuriyet Dönemi Müzik Kültürünün Oluşmasında Rol Oynayan Sanatçılarımız ve Türk Müziğine Katkıları*. 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Unakıtan, Ö. (2006). *Nevit Kodallı'nın Yaratıcılığında Türk Müziğinin Etkileri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Extended English Summary

Introduction

Especially in both levels of primary education, school songs are irreplaceable tools in order to raise children that are live music, live with music, to be actively involved music in both the individual and the community in listener, singer, player position and to be introduced them to music culture.

In addition to creating school songs from the music of foreign nations, it is possible to create school songs from national musical pieces, to introduce these musical pieces and to make them available in class environment. Thus, high-quality and artistic works created by Turkish composers can be used in the development of musical taste and music culture,

In this study, it is aimed to write lyrics to theme of Tellî Turna Suite which was composed by Nevit Kodallı who is one of the second generation of Contemporary Turkish Music composers and to create a piano accompaniment through the harmonic analysis and rhythmic-melodic configuration of the theme. It was thought the adapted song example shared in the study, could provide significant contributions to create educational music repertoire.

Creating songs from the works of composers who bring the national values to the forefront as much as Western music offers students a rich educational music repertoire. Feeling the inspirations of their own music can play an important role in increasing the students' motivation for music lessons and can also help them gain artistic depth. All of the world melodies are a richness of life and are important tools of culturing.

Kneading with depths of artistic music helps students gain aesthetic sensibility as well as supporting musical tastes and cultural acquisitions. In addition to the act of singing, acquiring the habit of listening and becoming a qualified listener, making use of classical music works with the power to transcend centuries and creating songs that will be formed from the themes of these works to the school music will provide an important contribution in creating the educational music repertoire.

Method

In this study, a small section is presented from a planned study as a doctoral thesis. In the research used the survey method, 25 classical music pieces have been listened to 321 students from five secondary schools in Buca/ Izmir, and it has been reached 10 most favorite works in line with "Liking Form" in 3 point likert scale. Nevit Kodall's Telli Turna Suite is the one of the most favorite works and the harmonic and formal analysis of the theme of the third part has been made and lyrics have been written for the theme and piano accompaniments have been formed in this study. Survey researches include the opinions of the participants on a topic or event, or their interest, taste, ability, attitude, etc. and go on relatively large samples.

In the process of creating songs, the formal and harmonic analysis of the piece includes the following categories: Measurement system, tonal information, formal information, harmonic progression and modulation points. From this point of view, it can be considered a content analysis was made for the piece.

While being written the lyrics, the story of crane was narrated. Crane is an immigrant bird and the name of this suite. This bird is associated with longing and beauty in Anatolia. In the story, it is time to migrate for this migratory bird and it has begun to feel the sadness of leaving the loved ones behind. In the process of writing lyrics for the theme, we tried to stick to the rules of prosody as much as possible. As in most adapted songs, the points of expression that are not exactly correct in a prosodic sense are placed in such a way that they do not disturb the meaning and expressive power of music.

Two different piano accompaniments are designed for the song. The first of them, which can be called *studying accompaniment*, is simpler and can be more easily deciphered and played by the teacher. The second accompaniment, designed as a *concert accompaniment*, has a wider sound pattern and a more full texture.

Results and Implications

As one of the most natural instruments of culturing with music is songs and creating a rich repertoire of songs should benefit from national works as well as classical western music works.

A rich and universal educational music repertoire can be created by the researchers through the songs that will be composed of works of composers from different nations.

In the process of creating songs from the famous works, making the formal and harmonic analysis of the works allows to create living songs by holding to the main themes and preserving the formal structures.

Integrating educational music repertoire with accompaniment contributes to the co-existence of teachers and students in music. In addition, it can be said that it supports the auditory skills, facilitates correct and clean singing and provides the opportunity to experience polyphony. For this reason, composing accompaniment for the educational songs is a not a luxury, it is a requirement.

It should not be satisfied with the teaching of adapted songs only and the work itself should be listened. Thus, students can gain the habit of listening to artistic music.